

ΓΡΗΓΟΡΗ ΒΛΑΣΣΑ

Επάγγελμα Φωτορεπόρτερ

Photo Imaging group

478-990 704 9

ΒΛΑ

Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Αρ. 117, 86380

2013/2014

ΓΡΗΓΟΡΗ ΒΛΑΣΣΑ

Επάγγελμα
Φωτορεπόρτερ

Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Photo Imaging Group
Αθήνα 2002

Copyright κειμένων: ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΒΛΑΣΣΑΣ
Ιππολύτου 4, Μαρούσι 15125 Τηλ.: 0977-564416, e-mail: vlassasg@teiath.gr

Copyright φωτογραφιών: Οι φωτογράφοι

Έκδοση: Photo Imaging group Στέλλα Μουζακιώτου, Τζωρτζ 3, Αθήνα 10682
Τηλ.: 010-6108905, 010-3808391

Φιλολογική επιμέλεια: Στέλλα Μουζακιώτου

Φωτογραφία εξωφύλλου: Γρηγόρης Βλασσάς

Επιμέλεια έκδοσης - Παραγωγή: ΕΝΤΟΠΙΑ Σταύρος Πασίρογλου & Σια Ο.Ε.
Χαρ. Τρικούπη 88 - 10680 Αθήνα - Τηλ.: 010-3644353 - e-mail: entopia@hol.gr

ISBN: 960-87473-0-9

Χορηγός: Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
ΟΑΕΔ, Εθνικό Παρατηρητήριο Απασχόλησης

*Αφιερώνεται
στη μνήμη
του πατέρα μου Βασίλη*

ΒΑΣΙΛΗΣ
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το φωτορεπορτάζ ενημερώνει τον κόσμο για τα γεγονότα της επικαιρότητας, βοηθά επίσης τους πολίτες να γνωρίσουν μακρινούς τόπους και τις συνήθειες των κατοίκων τους, δίνει πληροφόρηση για τους παλαιότερους πολιτισμούς, για τα μουσεία και γενικά για όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Προσφέρει ακόμη σημαντικές πληροφορίες για κοινωνικά γεγονότα και ενίοτε ψυχαγωγεί.

Πίσω όμως από την κάθε εικόνα φωτορεπορτάζ, υπάρχει η ευαίσθητη ψυχή του φωτογράφου με πλήθος συναισθημάτων, ιδεών και απόψεων που εμπεριέχονται στις φωτογραφίες των εφημερίδων, των περιοδικών και γενικά των εντύπων. Ο φωτορεπόρτερ καταγράφοντας στιγμιότυπα της επικαιρότητας καταθέτει την δική του μαρτυρία στα δρώμενα, καταθέτει δηλαδή τη συγκινησιακή του φόρτιση τη στιγμή της λήψης, ενημερώνοντας, παρεμβαίνοντας και συμβάλλοντας στη πληροφόρηση.

Στο φωτογραφικό κάδρο που επιλέγεις να κάνεις, που μέσα σ' αυτό κινούνται τα πρόσωπα όπως εσύ τα ακινητοποίησες τη στιγμή της λήψης της φωτογραφίας, καταγράφεις ταυτόχρονα με τα αντικείμενα την πολιτισμική σου ταυτότητα, την κοινωνική σου ευαισθησία, την πνευματικότητά σου και τις καλλιτεχνικές σου ιδιαιτερότητες.

Το επάγγελμα του φωτορεπόρτερ, είναι ένα πραγματικά σκληρό επάγγελμα. Διακινδυνεύεις τη ζωή σου, ξενυχτάς, βρίσκεσαι αντιμέτωπος με τα στοιχεία της φύσης, ήλιο, βροχή, χιόνι, καλύπτεις μ' όλα τα μέσα συγκοινωνίας ατελείωτα χιλιόμετρα. Περιμένεις ατελείωτες ώρες για ένα καρέ, γι' αυτό που θα σε ευαισθητοποιήσει, ακόμα και αν είσαι πεινασμένος, διψασμένος, κατάκοπος. Συχνά διώκεσαι ως ενοχλητικός και όλα αυτά για να απαθανατίσεις την πραγματικότητα με έντονη την αγωνία να έχεις "θέμα" να παραδώσεις στο έντυπο που συνεργάζεσαι. Βέβαια, πληρώνεσαι μόνο όταν κάποια φωτογραφία σου δημοσιευθεί, ενώ οι υπόλοιπες αρχειοθετούνται.

Στην φωτογραφία ντοκουμέντου ζητάμε ζωντανές εικόνες γεμάτες συγκρούσεις και αντιθέσεις.

Ο ικανός φωτορεπόρτερ πρέπει να μπορεί να πιάσει τον "σφυγμό" των γεγονότων, αυτών των γεγονότων που ίσως δεν θα μπουν ποτέ στις πρώτες σελίδες των αθηναϊκών εφημερίδων.

Μπορεί και πρέπει να μετατοπίζει το ενδιαφέρον μιας παράστασης που είναι σε κοινή θέα.

Οι εικόνες πρέπει να είναι φορτισμένες συναισθηματικά ώστε να επιτρέπουν κοινωνικοπολιτικές προεκτάσεις, να υπάρχει λιτότητα στον τρόπο έκφρασης και εύκολα να βρίσκεται η ουσία των περιγραφομένων σκηνών, είτε πρόκειται για μία και μόνο φωτογραφία είτε πρόκειται για σειρά φωτογραφιών. Το φωτορεπορτάζ πρέπει να είναι

αληθινό και να παρουσιάζει την πραγματικότητα.

Μέσα από τη δουλειά σου οφείλεις να τονίζεις με σημεία (οπτικά σύμβολα) αυτές τις καταστάσεις που θέλεις να επιβάλλεις με τις φωτογραφίες σου. Βλέποντας τις φωτογραφίες σου αργότερα νοσταλγείς τις στιγμές της λήψης.

Ο χώρος έχει μια μεταφυσική δύναμη. Τα καθημερινά αντικείμενα που χρησιμοποιείς στις φωτογραφίες σου μπορεί να απελευθερώσουν μνήμες και συνειρμούς. Ο τόπος και ο χρόνος που φωτογραφίζεις, οι μνήμες και η φαντασίωση που έχεις, είναι ένα παιχνίδι ανάμεσα σε σένα και τη φωτογραφία που κάνεις. Οι φωτογραφίες σου πρέπει να είναι ικανές ώστε να μεταδώσεις τη συγκινησιακή φόρτιση από αυτό που εσύ συνέλαβες και δημιούργησες την στιγμή της λήψης, με όλη σου την εμπειρία στο χειρισμό τόσο των καταστάσεων, όσο και του φυσικού φωτισμού. Η ιδανική σχέση προσώπων, ατμόσφαιρας, ποιότητας φωτισμού και επιλογής της στιγμής, θα κάνει τις φωτογραφίες σου διαχρονικές. Το βλέμμα δια μέσου της φωτογραφικής σου εικόνας ξεπερνά τα στενά όρια της εποχής σου, φιλτραρισμένο μέσα από τις ευαισθησίες σου.

Όλα αυτά συνήθως, πολύ μικρή σχέση έχουν με τα έντυπα φωτορεπορτάζ για τα οποία θα αναφερθώ αργότερα εκτενώς μέσα στις σελίδες αυτού του βιβλίου.

Πιθανόν, οι δημοσιευμένες σου φωτογραφίες στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο να σε κάνουν γνωστό να σου χαρίσουν κύρος, δύναμη και χρήμα. Να σου χαρίσουν ακόμη εχθρούς και φίλους. Πιστεύω όμως, ότι τόσο ο φωτογράφος των ειδήσεων όσο και ο φωτογράφος ντοκουμέντου πρέπει μέσα από τις φωτογραφίες που δημοσιεύει στις εφημερίδες και τα περιοδικά, να διδάσκει ήθος και οι φωτογραφίες του να υπηρετούν κοινωνικούς στόχους. Αναμφίβολα ζούμε μια περίοδο που οι εφημερίδες και τα περιοδικά στο σύνολό τους έχουν υποταχθεί στο νόμο του κέρδους.

Πιστεύω ακόμη ότι το μεγαλείο και η δύναμη που θα έχουν οι φωτογραφίες που εσύ θα φτιάξεις και που θα είναι απόρροια της εικονοποίησης των προσωπικών σου εμπειριών και που θέλεις να αφήσεις ως μαρτυρίες της εποχής σου, θα βρίσκονται σε αυτές τις άλλες τις αδημοσίευτες που ίσως μια μέρα αξιωθείς να τις κάνεις ένα φωτογραφικό λεύκωμα.

Ο συγγραφέας του βιβλίου

Γρηγόρης Βλασσάς
Φωτογράφος - Καθηγητής φωτογραφίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	5
Η προϊστορία του φωτογραφικού ρεπορτάζ και η εξέλιξη του μέχρι την περίοδο του μεσοπόλεμο	7
Το φωτορεπορτάζ στα χρόνια του μεσοπολέμου	16
Εξέλιξη του φωτορεπορτάζ (1940 - 1960)	19
Το Φωτορεπορτάζ μέσα από τα μάτια καταξιωμένων δημιουργών	21
Βραβεία Pulitzer	26
Visa pour l' Image	27
Δημοσιογραφικά Βραβεία Ιδρύματος Μπότση	29
Φωτοειδησεογραφικός Διαγωνισμός της Fujifilm Euro Press Photo Awards	30
Βραβεία Ελληνικής Φωτογραφικής Εταιρείας	33
Βραβείο World Press Photo	35
Φωτογράφοι Ειδήσεων - Φωτορεπόρτερ	36
Φωτογράφοι Ντοκουμέντων	38
Επάγγελμα φωτορεπόρτερ .. . Λειτουργήματα ή Αρρώστια: Πράξη βιαιότητας ή απλά πληροφόρηση γεγονότων	40
Φωτορεπορτάζ	44
Είδη φωτορεπορτάζ	45
Πολιτικό - Κοινοβουλευτικό - Οικονομικό - Ελεύθερο - Δικαστικό - Αθλητικό - Κοσμικό Φωτορεπορτάζ στα Υπουργεία εκτός Οικονομικών	50
Φωτοδημοσιογραφική Γραφή	51
Προσωπικό στυλ στο Φωτορεπορτάζ	54
Διεθνή Πρακτορεία Ειδήσεων	57
Περιοδικό Life	58
Εμπόδια και λάθη των φωτορεπόρτερ	59
Φωτοειδησεογραφικά πρακτορεία - Φωτοθήκες	62
Πρακτορείο Magnum	63
Θεατρική φωτογραφία - Συναυλίες	66
Στρασσαδόροι	67
Φωτογράφιση Συνεδρίων και Εκδηλώσεων	68
Φωτογραφία Αστικού Τοπίου και Αρχιτεκτονικών Θεμάτων	69
Φωτογραφία Φύσης	70
Γαμήλια φωτογραφία	72
Οικογενειακή φωτογραφία	74
Φωτογραφίζοντας πορτραίτα με φωτοδημοσιογραφική ματιά	77
Το πολεμικό φωτορεπορτάζ	

Η Ελληνική φωτογραφία την πρώιμη περίοδο	81
Φωτογραφία εις χρήσιν της δημοσιογραφίας	84
Οι μεγάλες στιγμές της φωτογραφίας των Ειδήσεων και της φωτογραφίας Ντοκουμέντων στην Ελλάδα	90
Επαγγελματική Φωτοειδησεογραφία	138
Ένωση Φωτορεπόρτερ Ελλάδας	147
Φωτοειδησεογράφοι στο Δρόμο (Paragazzi)	151
Σκηνοθετημένες φωτογραφίες στον τύπο	153
Το κοινωνικό ψυχολογικό φωτογραφικό ντοκουμέντο	154
Η εικόνα του σύγχρονου Φωτορεπορτάζ στην Ελληνική Κοινωνία και τα φωτογραφικά αρχεία στην Ελλάδα	157
Φωτογραφικές Συλλογές Ζητήματα παραγωγής εικόνων	160
Σύγχρονοι φωτογράφοι ντοκουμέντων στην Ελλάδα	162
Φωτοδημοσιογραφία - Φωτογραφία Δρόμου	166
Η Ψηφιακή Εικόνα και η Πληροφόρηση	168
Βιβλιογραφία Ξένη	170
Βιβλιογραφία Ελληνική	171

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΒΛΑΣΣΑΣ

Καθηγητής Φωτογραφίας - Φωτογράφος

Γεννήθηκε το 1958 στην Αθήνα.

Σπούδασε φωτογραφία, κινηματογράφο και πλαστικές τέχνες στο Παρίσι. Έχει βραβευθεί με το βραβείο Ακαδημίας Αθηνών, διάκριση ESFIAP, από την FIAP, το χρυσό μετάλλιο τριακονταετίας από τον Σύλλογο Ελλήνων Λογοτεχνών, Α' βραβείο ελεύθερου ρεπορτάζ της FUJI, χρυσό και αργυρό μετάλλιο από την ΕΦΕ. Έχει βραβευθεί ακόμη με δίπλωμα τιμής και μετάλλιο που φιλοτεχνήθηκε με αφορμή τα τριάντα χρόνια από την σύσταση στην Σουηδία Επιτροπών για την δημοκρατία στην Ελλάδα.

Το μετάλλιο είναι συνδεδεμένο με την σημαντικότερη περίοδο της ιστορίας

του Ελληνισμού της Σουηδίας και απενεμήθη στον κ. Γρηγόρη Βλασσά για την συμβολή του μέσου της φωτογραφικής δουλειάς του στον Ελληνισμό.

Αρθρογραφεί για την ιστορία, την τέχνη, την σημειολογία της φωτογραφίας.

Εγκεκριμένα συγγράμματά του για την φωτογραφία διδάσκονται στους σπουδαστές. Έχουν ολοκληρωθεί με επιτυχία ερευνητικά προγράμματα που ήταν ο επιστημονικός υπεύθυνος. Μελετά διακρατικές συνεργασίες σε θέματα πολιτισμού. Προϊστάμενος του τμήματος Φωτογραφίας του ΤΕΙ Αθήνας 1997-2000.

Αναπληρωτής Διευθυντής της Σ.Γ.Τ.Κ.Σ. 1998-2000. Σύμβουλος του ΟΟΕΚ. Επί σειρά ετών μέλος του Δ.Σ. της Ελληνικής Φωτογραφικής Εταιρείας (Ε.Φ.Ε) και σήμερα Πρόεδρός της. Μέλος της Ένωσης Φωτορεπόρτερ Ελλάδας. Έχει συμμετάσχει σε πάρα πολλές ατομικές και ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Διατηρεί μια σημαντική βιβλιοθήκη με εξειδίκευση στις Ελληνικές φωτογραφικές εκδόσεις.

ISBN: 960-87473-0-9

9 789608 747302